

СУД УНЕВАЖНОЄ СТЕЙТОВИЙ ЗАКОН ПРО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОТИ БЕЗРОБИТТЯ

ОЛБАНІ (Нью Йорк). — Стейтовий суд признав закон про забезпечення проти безробіття, що його недавно ухвалила стейтова легіслатура, за негідний до конституції й не обов'язуючий, бо він не дає постанову конституції, що, мовляв, ніхто не має бути позбавлений своєї власності „без відповідного правового процесу“.

Суддя видав при тому заяву, що промислу не можна вважати відповідальним за безробіття, як виходило б, на його думку, з закону, і тому накладати на нього якнебудь оплати є утиском.

ВЛАСНИКИ ВИСОКИХ ДОМІВ ЩЕ НЕ ПОДАЮТЬСЯ.

НЬО ЙОРК. — Не зважаючи на те, що власники високих домів згодилися з юнією страйкарів прийняти назад до роботи всіх страйкуючих робітників, хіба що можуть їм доказати насильство, коло півтори тисячі робітників не прийняти назад до роботи.

Робітники віднеслися з жалобою до своєї юнії й міського посадика, що вів переговори, закидаючи міська поліція „локавта“. На приклад посадика, що справді власники 372 будинків не прийняли назад робітників, що страйкували. Юнія закидає власникам подання контракту. Посадник міста обіцяв ужити відповідного натиску на власників та взивав робітників пождати терпеливо.

СУД ПІДДЕРЖУЄ ЗАКОН ПРОТИ ЧУЖИНЦІВ.

ФІНІКС (Арізона). — Найвищий суд стейту признав конституційним закон, що забороняє чужинцям набувати на власність землю в стейті.

Рішення видано в справі 5 японців, котрим стейтовий уряд закидував порушення закону, що був звернений головно проти японців.

ДЕРЖАТЬСЯ „НАЙРОЮ“ ДАЛІ.

ВАШІНГТОН. — Розведені урядом розсліди про стан конкуренційної боротьби в промислах та про стан видурення підприємств до робітників доказують, що більшість промислів іще далі держаться правил, заведених свого часу „Найрою“, без уваги на те, що суд признав цей закон неконституційним.

ЗІСКИ СТЕЙТІВ ІЗ СКАСУВАННЯ ПРОГИБІЦІ.

ВАШІНГТОН. — За обчисленнями федерального уряду стейтові уряди дістали в минулому році майже 446 мільонів доларів приходу з алкогольних напій.

Найбільше зисків має стейт Нью Йорк, котрий дістав з оплат за „лайсенси“ й з податків з продавців майже 35 мільонів доларів чистого приходу.

ЩО ВАРТА РАДІО?

НЬО ЙОРК. — Шкільна рада міста постановила завести в школах як один з засобів навчання радіо. Заведуть спершу радіо на пробу та відповідні вправні лаоди будуть розсліджувати, наскільки радіо надається до навчання.

ЛЕГІСЛАТУРА ПОСИЛАЄ МЕМОРІАЛ ДО КОНГРЕСУ.

БОСТОН (Массачусетс). — Законодатний комітет легіслатури цього стейту заявився за те, щоб легіслатура ухвалила резолюцію вислати до федерального конгресу меморіал з домаганням зрівнати дипломатичні відносини та відкрити дипломатичне визнання урядів Німеччини й Мексика.

КУСКИ МИГУНЦЯ.

НЬО БРОНСВІК (Нью Джерзі). — В суботу рано над цю околицю засвітили дивним причинам. Професори університету Рутгерса припускають, що це був мигунець, бо досі знайдено в ріжних частинах стейту чотири куски метеоритного заліза.

Один кусок мигунця влучив в дерево, покалічив його, роздер дах робітні до направи арт, зігнув грубезний закручувач шруб та загнався в землю на 30 цалів. Добув його власник робітні, що бачив блиск метеора, а потім завважав у робітні дивний білий порошок в розсміх.

ЗА ДАЛЬШІЙ РОЗСЛЕД НАБЕСНИХ ПРОСТОРИВ.

ВАШІНГТОН. — Смитсонська Інституція удосконала ракету, що вчені цієї інституції задумують вистрілити в небесах професори для розсліду.

Д-р Роберт Годард, професор університету Кларка, каже, що ракети вже удосконалено до того ступня, що вже ними можна послати інструменти до вельня ріжних наукових помірів. Він не сумнівається, що колись наука придумає спосіб вистрілити в такій ракеті людину.

Ракети, з котрими Годард робив досліди, важать від 58 до 85 фунтів та можуть досягти шкороности 700 миль на годину, або 200 миль більшу ніж найшкороший літак.

Досвіди з ракетами роблено на пустині коло Розвела, в стейті Нью Мексико. Ракети досягли висоти 7,500 стій.

В СПРАВІ БРОШУРИ П. МАЙНАРДІЯ.

Дирекція Офінора повідомляє з Риму, що вона одержала від П. Майнардія, директора видавництва „Ми та Україна“, листа в справі виданої ним брошури „Українські меншости в Польщі“, про яку появилися гострі критики в українських часописах. П. Майнарді висловлює свій глибокий жал, що, не зорієнтувавшись, написав ту книжку на підставі невідповідних жерел, і повідомляє, що він накладе знищити.

ПРОЦЕС ЗА ЗНИМКУ „МИСС ІТАЛІ“.

Цивільний суд у Генуї розглядав цими днями дуже цікаву справу. Панна Мафальда Маріотіно виступила зі скарією проти італійської комісії туристичної пропаганди у Вієреджіо. Мафальда Маріотіно здобула в 1930 р. титул „італійської королеви притас“. Комісія туристичної пропаганди у Вієреджіо здобула якимсь способом її знимку, на якій „місс Італія“ представлена в купелевім однострою, і зредупрувала цю знимку в ріжних своїх пропагандивних виданнях. Маріотіно заявила, що репродукції зроблено без її згоди, і зажадала їх знищення. Комісія того не виконала і Маріотіно виступила з судовою скарією. Суд признав радцію „місс Італія“ і присудив комісії заплатити 100 тисяч відшкодування.

З ЖАЛЮ ЗА НАРЕЧЕНОЮ ВІДОБРАВ СОБІ ЖИТТЯ.

В Топорові, пов. Золочів, випив у саровивчих цілях більшу скількість сільного квасу 26-літній Павло Куць. По двох днях страшних мук Куць помер у ліжничі. Слідство виявило, що Куць відобрав собі життя з жалю за своєю нареченою, яка перед двома тижнями померла внаслідок важкої недуги.

НАПАДАЮТЬ НА ЕМЕРИТІВ.

У Новому Санчі в білий день напали цими днями три типи на одного емеритованого урядовця якраз тоді, як він, діставши в уряді своєю пенсію, вертався до дому. Емеритовані обезладнили наперта, зрабували йому всі гроші й утекли. Грабіжників зловили.

ЗМАГАННЯ СТРИЖІВ

У Бомбаю (Індія) відбулися недавно цікаві змагання стрижів. Успішно вийшов один стриж, що вмів махати бритвою 76 годин без відпочинку і перерви. Переможцем у змаганнях вийшов один стриж, що вмів махати бритвою 76 годин без відпочинку і перерви. Переможцем дістав велику грошеву нагороду.

ХТО СКАЧЕ НАЙКРАЩЕ.

Вдалося ствердити, що чоловік відносно скане найгірше. Звірята скачуть краще й далше. І так нпр. серна скаже 30 разів далі, як вона довга, миш 15 разів, кінь 3 рази далше як довгий. Лев скаже подібно, тигр скачає п'ятнадцять разів, газель шестнадцять, леопард семнадцять. Рекорд побиває бляха. Вона скаже 200 разів далше, як вона велика.

КАБІНЕТ РУЗВЕЛТА СВЯРИТЬСЯ ЗА СТРАЙК НА „КАЛІФОРНІ“.

У кабінеті президента Рузвелта виникла боротьба через страйк моряків на кораблі „Каліфорнія“. Секретар торговлі Ропер домагається від генерального прокуратора, щоб він почав доходження проти моряків як проти бунтарів. Секретарка праці Перкінс стоїть на становищі, що це був тільки страйк.

ЖАХЛИВА ПОМИЛКА ЛІКАРІВ.

У загальній ліжничі в Станиславові трапився цими днями такий випадок: З сусіднього села привезли до цієї ліжничі важко хору жінку, якій лікарі зробили операцію шлунка. Кілька мінут по операції ствердили вони смертної хорої і веліли її трупа віднести до трупарні. Але вночі доносилася трупарні якесь гудоси з трупарні. Коли там увійшов, тіло зоперованої жінки було під самими дверми, та вже на правду мертве. Виявилось, що хора по операції ще жила, а відзискавши пригтомність у трупарні, намагалася звідтіля вийти, але дійшла тільки до порога.

НЕЗНАНА ДОСІ РАСА КАРЛІКІВ.

У глибині Аннату (королівство в східній частині Індійського океану над Китаїським морем) відкрив французький дослідник Прегу нову, досі незнану расу карликів. Тубильці зловили і привели перед нього чоловіка й жінку із цієї раси карликів. Були вони високи, приблизно на метер, добре збудовані та мали гарні риси обличчя, але були дуже боязливі. По всякій правдоподібності цей нарід стоїть іще на дуже низькій ступні культури.

ПОЖЕЖА ТЕАТРУ.

В Торіно (Італія) згорів 1738 року. Побудований іще було т. зв. коротке спінята. Театр згорів по виставі, коли публіка розійшлася домі. Пожежний сторожі не владося вогню вгасити.

ІТАЛІЙСЬКИЙ УРЯД ПРОТИ НЕЖОНАТІВ.

Італійська рада міністрів ухвалила цими днями підвинити парубочий податок. Кожний італієць, як відомо, що до 25 року життя не оженився, мусить платити річний податок 150 лір. Цей податок рішив тепер Мусоліні значно підвищити, щоб таким чином змусити італійців — женитися.

КАРАБЕЛЬ З АЛЮМІНІЯ.

Один з англійських інженерів запроєтував недавно будову цілого корабля з алюмінія. Корабель має бути довгий 35 метрів. Алюмінієвий корабель має важити тільки одну третю того, що важить сталевий корабель. Невідомо ще тільки, чи алюмінієвий корабель буде стільки відпорний на ділання морської води, що й сталевий. В тому напрямі ведуть поки що досліди й проби.

ВБИВСТВО ПІДЧАС ЗАБАВИ.

На заставі з танцюв, в Вороняках, пов. Золочів, відбулося до біжки, підчас якої вбито Василя Мельника з Вороняк.

ОГРАБИЛИ ЖИДІВСЬКУ ЕМІГРАНТКУ.

До палестинського бюро у Львові приїхала 47-літня Малка Фукс із Лановець, кремінецького повіту, щоб дістати сертифікат на виїзд до Палестини. Мала при собі 1,000 зл. Зміркували це два жиди ошуканці, завели її на вул. Бельовського і тут зручно вимантіли від неї всю готівку, вкладаючи їй до копертки замість грошей вирізки з газет. Зміркувавши, що стала жертвою злодіїв, жидівка мало не зійшла з розуму.

ЩЕ ОДНА ВОЕННА ЖЕРТВА.

В селі Глядках, повіт Тернопіль, 17-літній Стефан Стрілецький знайшов у долі гранату з часів війни. Орудуючи нею, що оберівав, спричинив вибух, який обірвав йому праву руку і покалічив на цілому тілі. Жертву війни відставили до тернопільського шпиталю.

ПАЛСАДИ ЗАПЕНДИ 150 МІЛІОНІВ ЛІТ.

Скажи, що творять стіну на західній березі ріки Гудсону біля Нью Йорку, мають 150 мільонів літ віку. Скажи, що в селі, що мають навіть 900 мільонів літ. Таке стверджено на недавньому зібранні американської геології. З того висновок, що світ, чи властиво наша планета, не може бути молодший, як 2 мільярди літ. Вік скали пізнають з їх радіоактивності. Допускають 5 відсотків помилки. Людина живе на світі біля одного мільона літ, хоч вона винайшла інструменти, що мірять вік землі на мільярди літ. Але людина почала живити свого розуму шойно перед 100,000 літ, а про якусь організацію людського життя можна говорити шойно зперед 25,000 літ. Такі були вислови геологів.

ЖІНКА ЗПЕРЕД 3,000 ЛІТ.

В Перу знайшла одна експедиція мумію молодої дівчини, що вмерла три тисячі літ тому. Мумія була знаменито захована. Тіло було обпунте в дорогі мережива краски блакитної і бронзової. Знайшли теж коло 30 м. мережива в дуже добром стані. Крім того знайшли в гробі торбинку ручної роботи. В торбинці знайшли шматки до губ у пап'єрній коробці й малу золоту пудерничку. Далі мале ручне дзеркальце з містифованого маркариту з змішлого виробленням держальцем. Довкола шиї дорогіший нашийник з перел, золоті й срібні перстені й надзвичайно цінні браслети. Нігті рук і ніг були старанно плекані. В труні знайшли теж рамці з натягнутою ручною робіткою. Вчені ствердять, що мережива й торбинку робила сама покійниця. Немає на світі нічого нового. Жінки, як тепер, так і раніш були однаково чепурні.

СТАВНИК ДЛЯ НЕВИДОМОГО ГОЛУБА.

Центральна школа для початковців Голубів у Шпандаві, в Німеччині, задумав виставити ставник у честь невідомого голубця. Таким чином хотять віддати готубам за їхню важку службу в часі світової війни. Такі ставники мають уже кінь і собака.

ПРИЗНАЮТЬ НІМЦЯМ РІВНІ ПРАВА

ЛОНДОН. — Рада Лігів Націй повідомила канцлера Гітлера, що представник Німеччини буде мати на нарадах рівні права разом з представниками інших держав. Але не матиме права голосування. Та також права не матиме теж і Франція й Бельгія, що домагаються покарання Німеччини.

Заразом повідомлено Німеччину, що інші домагання Гітлера не будуть узгоджені, значить, що не буде мови про мирові пропозиції, предложені Гітлером.

ГІТЛЕР ПРИЙМЕ РІШЕННЯ.

БЕРЛІН. — Є таке переконання, що Гітлер погодиться з рішенням Ради Лігів Націй і вишле свого представника на наради до Лондону.

ФРАНЦІЯ ЗАЧИНАЄ ДУМАТИ ХОЛОДНІШЕ.

ПАРИЖ. — Перший шал обурення проти Німеччини минув. Тому починає загал думати, що все-таки краще приступити до закінчення нового Версальського, ніж зачинати з Німеччиною війну. Франція теж бачить, що її домагання покарати Німеччину не перейде. Англія є рішучо проти цього.

КОМУНІСТИ ЗАПЕНДИ НА ЧОМУСЬ ПРЕЗИДЕНТА.

МАДРИД (Еспанія). — Комунисті напали на два двори президента держави, Ніцети Замори, і забрали оливковий збір. Інші жерела подають, що поділили теж між собою.

СВЯТО „ПРОСВІТИ“ У ЛЬВОВІ.

ЛЬВІВ. — Дня 1. березня влаштувала львівська філія „Просвіти“ просвітнянське свято. Найкращі філія „Просвіти“ виступили з хорів всіх львівських читалень. Хори виступали разом з симфонічною оркестрою. Сцена була вповнена всерть музикою і співаками і робила імпрозантне вражіння. Виступи хорів читалень з передмість Львова виказали, що „польський“ Львів не може похвалитись такою програмою, не може здобуватись на таку силу польських хорів, і на таких виконавців. Була теж групова деклямація, виконана спільно 14 особами. Це була новина. Вей голоси злилися в один потужний гул, а це робило вражіння сили, могутности та ідейного, боевого запалу, запалу й сили юрби, маси народу. Так описує свої вражіння С. Хруцький у часописі „Діло“.

ПОМЕРЛА МАТИ Д-РА Л. ЦЕГЕЛЬСЬКОГО.

ЛЬВІВ. — В Камінці Струмилової померла дня 20 лютого Аніза Цегельська, дружина о. шамбеляна Михайла Цегельського і мати д-ра Л. Цегельського, що перебуває в Америці. Покійна відзначалася великими громадянськими чеснотами і була великою підорою свого мужа, визнаного церковного й народнього діяча. Крім трьох синів і двох доньок полищила 22 внуки й 2 правнуки.

ДАЛЬШІ ТРИУМФИ ЛЮБКИ КОЛЕССИ.

БЕРЛІН. — Дня 15. лютого відбувся у великій салі ім. Бетовена церковий концерт славної української піаністки Любки Колесси. Публики було півтори тисячі. Вже саму першу появу артистки повитано живими оплесками, які наново вибухали за кожним живим виступом. Артистка виступить іще в Берліні двічі. Один раз разом з своєю сестрою Христею Колессівною, славною челісткою, що то виступала минулого року на Шевченківській концертній в Берліні й здобула собі дуже прихильні рецензії німецьких критиків.

СПІВЖИТТЯ ПРАВОСЛАВНИХ З КАТОЛИКАМИ.

ЛЮБЛІН (Польща). — В Любліні й околиці є багато українських заточенців з Галичини. Але є теж багато місцевих українців. Перші є головною католики, а другі головною православні. Житуть у великій згоді. І так дня 14-го лютого православні українці влаштували, як подає дописувач „Діла“, бал і вечір українських пісень, на який прийшли й українці греко-католики. Венір мав надзвичайно ширий характер. Терть між православними й католиками нема, бо праця поділена. Греко-католики влаштовують св. Миколая, а православні ялинку; православні дають концерт Шевченка, а греко-католики — „свячене“ по Великодні. Одні до других ходять і вдержують якнайкращі товариські взаємини. От греко-католицький комітет при церкві св. Йосафата уладив 22. лютого теж український бал, на який зіхалися не тільки заточенці з Галичини, але прийшли теж православні українці зі своїми парохом українцем.

БЕРЕМО ВІД НИХ, ДАЙМОЖ ІМ ЩОСЬ.

ЛЬВІВ. — На ту тему пише в „Ділі“ д-р Василь Шурат. А має на думці американських українців. Він взиває українське громадянство в краю пам'ятати, що „воно має свою велику рідню за океаном, рідню, яка заедно ширю й неабияк спомагає всім наші установи, вживаючи їх, як і ми, своїми“. І каже: „Хібаж за те вже не належить від нас ніяка вдяка?“

Разом з тим взиває в першу чергу ті українські установи в краю, що побирають за Україну поміч, щоб уважніше прислухувалися до американських голосів і допомагали американській Україні в тім, чого вона з краю потребує.

"СВОБОДА" (LIBERTY)

FOUNDED 1893

Published daily except Sundays and holidays

Owned by the Ukrainian National Association, Inc. 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Edited by Editorial Committee.

Registered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

За оголошення редакція не відповідає.

№ 40. "Свобода": BERGEN 4-0237. — Тел. У. Н. Союз: BERGEN 4-1016. 4-0807.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ХТО Й НА ЯКИМ СИДИТЬ СТИЛЬЦІ

Комунисти від „У. Ш. Вістей“ і соціялісти зпід стягу скрентонської „Народної Воли“ дійшли згідно до такого висновку, що це тільки вони служать вірно й чесно українській справі. Зате зрадуче український нарід — джерзисітська „Свобода“, що звертає цей нарід до угоди — з Польщею.

„У. Ш. Вістей“ помістили статтю під наголовком „У варшавських шорах“ і виписали, що „Повищий наголовок відноситься до джерзисітської „Свободи“. Отже те, що „Свобода“ випикує проти поневолення України Москвою, вважається польським нападком на Совети, а такий напад мусить, на їхню думку, загнати нас „у шори шляхецької Варшави“. Ствердивши це, „У. Ш. Вістей“ пишуть, що проти цього твердження „редактори „Свободи“ готові запротестувати“, і „як і всі націоналісти, готові сказати, що боряться й проти Варшави“. Та це не є правда — в очах прихвостнів Третього Інтернаціоналу.

Ім у допомогу прийшла та мішанина, що прикриває себе соціялістичним плащиком і радикалізмом і виступає на сторінках „Народної Воли“ в ролі єдиного в Америці українського соборника, самостійника, єдиного речника робітничих і селянських мас, єдиного оборонця жидівства на Україні супроти таких жидівських погромників як „Свобода“ і т. п. Про те не було би потреби говорити, бо це відомі речі. Але сталося так, що „Н. В.“, не знати з яких причин, намагається доконче надати великого значіння голосові якогось Кузя з Дітройту, що то заявився в дітройтській газеті за згоду з Польщею, а про що вже була згадка і в „Свободі“. З цього голосу, що позбавлений усякого громадського значіння, робить „Н. В.“ велику справу і пише, що Іван Кузь „сів отверто на той „один стілець“, який уже місяцями майструють у Джерзі Сіті“. „Народна Воля“ пише далі, що це, що Кузь простягнув руку отверто до Польщі, є виплином агітації джерзисітської „Свободи“. Ствердивши це, додає, так як і „У. Ш. Вістей“, що „дуже можливо“, що редактори „Свободи“ будуть ганьбити Кузя за його ставлення справи з Польщею, та „це буде тільки лицемірство“.

На те відповідно, що якби так „Народна Воля“ сиділа, як сидить „Свобода“, тільки на одним стільці, й то на українським, і якби була в неї хоч крихітка політичного розуму, то вона не робилаб прислуги Польщі й не привязувалаб особливої ваги до якогось нещасного голосу з Дітройту, не попертого ніким з відповідальних американських Українців. Вкінці, теж у відповідь, наведемо ще слова „Н. В.“ з 5 березня б. р., що: „чим противник дурніший, тим легше його поборювати; чим більше він воює неправдою, тим менше треба витрачувати енергії на боротьбу — сама правда його побиває, навіть в очах його власних, більш критичних, прихильників“.

„ВЕРХОВИНО, СВІТКУ ТИ НАШ“

В останніх роках Гуцульщина війшла в „моду“. Польська преса, а зокрема „Ілюстровани Курєр Цодзенні“, вмовила в польську публіку, мовляв — у східних Карпатах живе собі племя мало просліджене походження, яке нічого спільного не хоче мати з Україною, і залюбки вчиться польській мові, з ентузіазмом відноситься до всього, що польське, а з природи незвичайно талановите. В такий денень уже й змонтовано навіть фільму. І поширилася легенда про гуцулів, як віддам польських „гуралів“. В звязку з систематичною акцією на Гуцульщині цими днями владжено там лещетарську імпрезу, „шлякем другой бригади“. На Гуцульщину виїхала маса людей з Варшави, а в цьому чимало ріжних достойників та кореспондентів. І ось дехто з цих кореспондентів поробив „відкриття“: гуцули — це свідомі українці!

Кореспондент вшехпольської преси з „кресів“, Юліан Подоський, в „Курєрі Варшавським“ з 25 лютого ч. р. під заг. „Коли спить Бескид“... пише з Ворохти:

„У Ворохті відбувається гуцульська забава з танками. Перше, що кидається в очі принагідного гостя, це краски жовто-блакитні. В цій красці порозвішувані прикраси на стінах, в цій красці всі гості мають кокарди. Серед танцюючих пар багато українських гостей зі Львова, Станиславова і Коломиї. Мимохідь насувається питання (оперте, зрештою, на відомі факти, що „національними“ красками Гуцульщини є червоно-жовті), чому стільки „жовто-блакитні“ маніфестації?“

А в „Ілюстровани Курєрі Цодзенні“ з 27 лютого Адам Краковецький в репортажі п. з. „Алярмуєчі сигнали з Гуцульщини. Політичний відгомін лещетарської імпрези“ подає між іншим такі картини:

„Багато тут робиться. Пхається гроші, будується мости, гостинці, студні, дається допомога, перекуплюється людей. А під землею йде шепіт: „Нехай роблять; все це для нас останеться“...

„В одному селі на Гуцульщині є український священник, що дійсно зберігає неутраляність. Зрештою, має жінку

польку і сам походить з напів польської сімї. І ось гурт впливових осіб поставив внесок, щоб признати йому Золотий Хрест заслуги. Ідуть вони до нього і кажуть йому це. Падає відповідь: — Бійтеся Бога, не робіть того. Дуже ціную собі цю честь і дуже шаную цю відзнаку, алеж мене тут знищать, жити не дадуть, сплять.“

„Перед самим маршем шляхоком II-гої бригади український священник в одній з місцевостей на Гуцульщині виголосив промову, повну інвектив та образ на адресу польщини. А водночас від того священника надходить лист до одного державного лісничого, його доброго знайомого, в якому цей священник пояснює, що його спонукав до цього гурт місцевих українців, які казали йому остерегти гуцулів перед участю в гуцульських марші (!!).

„Є свято Йордану. Щоб краще випало, військові влади пропонують одному зі священників військову оркестру.“

— А нам що це? — паде відповідь — не хочемо“.

„Коли хтось зачепив мало-го, 8 чи 10-літнього хлопця і спитав його:

— Хто ти такий? Впала відповідь:

— Син вільної України.

Відповідь дав провокаційним тоном, бо такий смаркач знає, що нічого йому за це не станеться“.

„В одному селі будується костел. Село поділене на два табори: український і польський. Одного дня оглядає комісія стан робіт. Здалека приглядається група населення. Аж ось ксьондз кличе одного з селян:

— Степане, ходіть-но сюди, будете потрібні.

Степан здвигав раменами і каже:

— Не піду, я неутраляний.

„Селянин-поляк має сина, що належить до Стшельца. Батько каже до нього:

— Не ходи в стрілецькій шапці, бо швиді вибють, кривдою зроблять“.

Для обох тих кореспондентів їхні принагідні помічення — це просто ревелюції. Та вони з ними легко впоралися. Подоський іритується, мовляв — з такими нашими гуцулами мають до діла румуни й чехи

і як легко вони з ними дали собі раду. На його думку — національна свідомість гуцулів дагується всього від року: польські урядові чинники взялися плекати гуцульську породу коників, а українські „сепаратисти“ вмовили в гуцулів, мовляв — „ляхи хочуть вашої кривди“, хочуть відгородити вас китайським муром від культури й тому стараються не допустити до хову на Гуцульщині великих коней. І ось звідси взялася нехитя гуцулів до поляків, яку демонструють жовто-блакитними кокардами... Словом — українські „сепаратисти“ взяли гуцулів кличем: „дайш араб-

ську расу коней“, „геть куди-кіді“... Не менш примітивно пояснює собі національну свідомість гуцулів кореспондент українського „І. К. Ц.“, А. Краковецький: На його думку, гуцули роззухвалили урядові чинники, бо засипають їх усякими привілеями, з ентузіазмом відносяться до організаційних змагань гуцулів, а в кожному гуцульському діячеві, що хоче організувати поляків на Гуцульщині, добачують вшехпольяка. Краковецький підкреслює, що ці урядові чинники вже полапалися в своїй помилці і поправляться. („Новий Час“).

НАРІД ЗАКАРПАТТЯ ХОТІВ ДО УКРАЇНИ

(Оригінальний протокол з 1918 року, списаний на рідній землі, себто на т. зв. „Підкарпатській Русі“, коли нарід висказував свою думку, куди хоче прилучити свою землю. Протокол цей передрукувала тепер ужгородська „Свобода“ у відповідь американським мадяром, що баламутять в Америці наш нарід, що виїштов з Закарпаття, московфільською пропагандою й агітацією за прилучення цього краю до Мадярщини. При передруку задержано оригінальний правопис).

Протокол записаний 18-го декабря 1918-го года в Марамош-Сиготі на установчих зборах Марамошської руської (української) ради. Збори по службі в 11 час сперед полудня отворив Іван Гошук адвокат сиготський, як президент найстарший, віком і привітав представителів Марамошської руської народа. В промові (бесѣдѣ) своей пояснив тоты розпорядження, які малярське правительство (министерство) для руського народа досі зробила, предложив, же що ще руський нарід жадає и толкував, що сеє народ шастя свое у будучности лише як частина Угорщини може найти, де правительство хоче їм дати повну свободу, повну автономію. Промову свою більше раз прервали гучными окликами (не треба нам нїчого од мадяров, най живе Украина, до України, ідемо до України...).

Як скончив промову свою президент з віку, за председателя собора вибрано одноголосно дра Михайла Брашайку, адвоката раховського а за писарьов Андрія Медвецького, сиготського профессора гимназии и Василя Клепуша, обывателя ясьнського. Посему многи промовляли переказуючи межі прочим тоты кривды, які они самі або народ за час войны и переже перетерпили, и заявили зборы, що жадають зединеня всѣх руських земель до одной державы (країни) а разом протестовано против того, чтобы руські землі Романіи, Чехам або иншой чужой державі поддані были. Протестовали и против того змаганя румунов, чтобы Сигот влаяса под румунську власть, бо сего города — з огляду на землеписне (географичне) положенье, водові и сухопутні дороги, на руські села и цѣлу оклицю що город окружають и дальше з огляду на то, что 2/3 жителей комитата суть русини. — Лише русини можуть мати право (русинам ся належить). Выповіли ще зборы, що на великой мироной конференци для обороны своих интересов хоче мати руський народ свого заступника и в конце, що доти, доки ся конечно не постановить и не подтвердит, аж до котрой країны русинов сих прилучат, русини признают теперішні закони и до подержаня їх через присутных зивають зборы всѣх неіприсутных горожан,

чтобы анархія (безголовье) не настала и що законіи прикази верхности поважати и тим повинноватися будуть. Постановилось в конце, що марамошський народ жадає, чтобы загалный собор всѣх русинов, живючих в Угорщині януара 21-го, одбывся у Хусті и що на сесі зборы зазвуться представителі (делегаті) всѣх громад и то од кождых 1000 душ оден. (Приміром як село має 1200 душ, шле двох делегатів). По сему воззав председатель появившихся делегатів, постаратися, чтобы в кождом селѣ без проволочно засновано народную раду. Теперь слѣдовали выборы Марамошской руськой (української) рады. За председателя одногосно вибрано дра Мехайла Брашайку, адвоката з Рахова, за заступника председателя дра Августина Штефана адвоката Раховського, за писарьов: Андрія Медвецького, проф. гимназии з Сигота и Василя Клепуша, ясьнського обывателя, за кассира дра Юлія Брашайку адвоката з Хусты а за членов рады: Петра Гайовича з Данилово, Стефана Клочурака з Ясьніи, Антона Грабара и Ивана Гошука з Сигота, дра М. Андрашу з Вульховиці, Петра Долниая з Ремет, Стефана Тиводар з Рахова, Евгена Пуза и Василя Кемень из Изы. Окрем сего каждая громада має избрати одного члена до сесі рады. Выбранѣ урядники и члены — з выимкою неіприсутного дра Юлія Брашайку, дра Андрашки и Василя Кемень на руський (синьо-жовтий) прапор (заставу, фану) зложили отсю присягу (божбу): Я... божуся единому живому и всемогущему Богу, що права руського народа вірно боронити, народ заступати и волю его зпознати буду. Так ми Боже помагай. Перед присягою народ под впливом невинного одушевленія просіявав: „Царю небесный...“ и по присязі: „Достроймо... ест...“ коли председатель затворив засіданье и народ з тою надѣєю, що же до краща доля співаючи церковні и народні пісні вдоволено и весело розійшовся. На подтверждение протокола попросив председатель дра Августина Штефана заступника предѣателя и Евгена Пузу изьского обывателя. Даю як высше. Андрій Медвецький в. р., Василь Клепуш писарь. Др Михайло Брашайко председатель, в. р. Потверждаеме: др Августин Штефан, в. р., Евген Пуза, в. р. Книгопечатня Юлія Федлешія в Унгвари.

М. Костишин.

ПРОЩА!

(Підсудним в останній день варшавського процесу 1936. р.).

Прощай, голубонько кохана! Прощай, прощай на довгий час! Жорстокій присуд за ідею Неначе грім уваж на нас.

Прощай! Вже жде в тюрмі холодний Смердичий, темний, вічний лях. Широка паща вже отверта, Прокватне нас дванадцятьох.

Хай кат кричить, гнилизна точить, Душі живої не зморить! Ось гримко чуті: „Сава Україні!“ В „гаремі“ судлів гомонить.

Цей глум ранить шляхецьку душу: В підсудних думка лиш одна: Раниться серце, бо в кайданах Стискає нарід рока брудна.

У них кипить жадаба пісти... Не страх досмертний присуд нам! Нехай і петлі закладають, Пляом у вічі ворогам.

Бо мєстник народу — це грані! Це мечі! Це разо і деміш, Що крає скіби в перелозі: Честь не міняє він за гріш!..

Не лише лапа за охлані! Не топче предків, їх ідеї! Тиранська смерть його не страшні! Бо дух сильний, як Прометей!..

Хоч падем в жертву з рук мерзених, Бо так велить жорстокій час! Прокватне нас — цей лях торемний — Тисячі стануть знов по нас!

Прощай, прощай, о ясна зоре! Ховай, пєсти ідеїні сні! Дасть Бог — ще ми в смердичім ляху Доживем вольної весні.

ГОРИ ГОВОРЯТЬ

Роман у 2-ох частинах.

Частина перша.

Передрук саборницька! Авторські права вастережені.

27

Ви дуже дебелий. Мабуть маєте дуже сильні руки. Ану, покажіть мені вашу руку. Згадала, що я колись знала хіромантію. Мене навчив один старшина. О, ваша рука груба. Тепер нічого не видно.

Я взяв її руку. Від неї до мого нутра полився сильний ток чогось м'ясоного. Вона так ніжно торкалася до моєї долоні, що здавалося я піймав метелика і тримаю його в кулаці.

Ну, перекладайте. Чогож ви мовчите.

— По-німецьки буде: „Іх габе зі герн“.

— Як, як?

— Іх габе зі герн“.

— А як це?

— Іх габ зі ліб.

— А ще є одно.

— Іх лібе зі.

— А вміє відмінювати? Іх лібе, ду лібст... Ду лібст?

Лібст-ду? Як буде справно? Ду лібст, чи лібст ду? А коли ви відїжджаєте на фронт?

— Після завтра.

— Після завтра? Куди? Далі?

справніше. А за хрестика та кож не розказали. Завтра в шостій ви розкажете мені. Добре? Добре? Комічно. „Іх габ зі ліб“. Дивна німецька мова. Добраніч. Біжу. Завтра тут! Добраніч!

З місця рванулася й побігла. Я лишився й стояв на місці. Стояв довго, поки темнота не проковтнула її.

22.

В шостій був на тому місці, де ми гуляли вчора. Година гарна, тепла, лагідна. Сніг зм'ягчав і набрався вогкості. Кітї ще не було. Зупинився й розглядає навколо. Ось наші вчорашні сліди. Ми вторували тут справжно стеженку. Це її сліди, а це мої.

Рантом на мене падає велика грудна снігу. Оглядаюся, нема нікого. Що таке? Сніг упав десь згори. Задираю голову й бачу, на зигнутій і покрученій ялині, недалеко від того місця, де я стояв, сидить спокійно Кітї. Йї уже невідгдно, але сидить зовсім тихо. Одягнута в сирій військовий плащ, на ногах чобітки з високими лякованими холявами. На голові біла в'язана шапочка.

— Добрий вечір, панночко! — кажу.

— Це ви? А я думала, що ви взагалі не прийдете. Поволі незграбно пручається й видно хоче злізти. — Виб хоч помогти мені злізти.

— Плигайте просто на мене, як вивірка, — кажу, наставивши руки.

— Ніби то ви мене й удержали. А що, як плигну?

— Ну, так плигайте.

— Тримайте! — і плигнула. Я піймав її на лету і вінис на стежку.

— О, ви все таки дужий. Я важу... Ну вгадайте скільки я важу?

— Ха-ха-ха! Порядна гуска важить більше. Шістьдесят одно й трицять дека, без цього плаща. Це тяжкий плащ. Знаєте, що я сьогодні довідалася? У Росії революція. Счинили царя й узагалі все начальство. Цікаво. Мама плаче. Наша сіра кидька чогось обляса чи що, і здохла. Мама дуже її любила. Як не любили котів. А ви любите?

— Ніколи не мав нагоди подумати над чим.

— Це дивно. А коли ви сиділи там на полонині в окопах. І там не думали про це?

— Про це якраз ні.

— А про що?

— Про все. Багато передумалося. Було досить часу.

— А це цікаво. Ну про що ви думали? Ну, от сидите. Уявляю собі глибокі землянки.

Там душно, мокро й повно вояків. Усі сірі, дужі мужичини. Усі брудні й усі сердиті.

— Не всі сердиті, Є й дуже веселі. Деякі сміються навіть тоді, коли їм відривало кусень тіла. Одному куля пролетіла крізь книжки, а він сміється.

Кітї подумала. — А болить, каже вона. Цікаво. Що мене в мужчин дивує це те, що вони такі терплячки й витривалі. Я ще не бачила, щоб мужчина плакав. Отжеж їх болить. Правда, болить?

Я усміхнувся. — Розуміється, болить. Є такі, що і плачуть. Скільки я бачив таких, що плачуть. Усе це залежить від духового стану людини. Були такі, що при одному вигляді фронту плакали. А побули довгий час, загартувалися й зовсім не звертали на це уваги.

— А ви були ранені?

— Хтож з тих, що були на фронті, не ранений.

— Як це було? Розкажіть!

Почав оповідати. Довго ходили по доріжці: втпаніли нашими ногами. Опові й усе, що пережив і передумав. Коли скінчив, питає:

— Маєте ви ту стрічку, що вам дала Параня?

— Маю.

— Маєте тут?

— Так.

— Покажіть.

Виняв і показав. Подивилася і сказала: — Жовта й синя.

Цікаво. Візьміть. А розкажіть,

за що вам дали хрестика. А це все таки сильно. Велика церква, а в ній повно образів із виколеними очима. Ви вмієте оповідати. Це мабуть інак було. Не так сильно.

— Я зовсім не вмію оповідати. Я й не вмію. У мене це лиш іноді буває. Це треба настрюю. Я мушу шукати слова й вирази. Я чую значно більше, ніж можу висказати. Мене часто мучить, страшна й разом велика думка. Ходжу, ношуща з нею, а висловити не вмію. Я ще був зовсім малим і вже відчував це. Це було і смішно й разом прикро. І аж коли зустрівся з Борисом, той навчив мене багато говорити. Ах, колиби ви почули, як він чудесно говорив! Я ще ніколи не чув, щоб хто вмів так приємно, так розумно і так просто говорити. А сам я... Ні, я не вмію. Мені бракує чогось. Бракує спритности, гнучкості. Я весь сучковатий, грубий.

Після почав оповідати „про те, як заслужив хрестика“. Кітї уважно слухала. Підчас розмови взяла мою руку й увесь час з нею бавилася.

— Дивний той Янчеюк, — каже вона, коли скінчив. Не вже він так любив Марійку? Не вже гуцул уміє так любити? А Марійка. Цікаваб побачити її. Ця пережила. А ви завтра їдете? Не вже ви завтра їдете? От дивно. Є тут, а завтра вже Бог зна де. Поїдете, підете знов на фронт. Згине скоро сніг, настане весна, а

вас тут не буде. Всі будуть тут, а ви ні. Чиж не комічно?

— І вона почала голосно сміятися. — Пригадала собі, як мама плакала за кидькою. Ха-ха-ха! Ви весь сучковатий. Ха-ха-ха-ха! Це мене все так смішить. Усе залежить від духового стану людини. Це ви вичитали з якоїсь книжки. Це ви напевно вичитали. А як поїдете, то напевно забудете мене. Мене зовсім легко забувається. Не думайте ніколи й усе. Ха-ха-ха! І звідки я взяла, що ви будете за мене пам'ятати? Ви страшно сміюний.

А мене, знаєте, болить голова. Дуже болить. Тому я така динна. Я хотіла сьгодні зовсім не те сказати. Зовсім не те. Але вже пізно. В мене так часто буває, що я не те скажу, що хочу. Часом це добре, але здебільшого зле. А коли відідете ви, все таки напишіть. Розумієте? Мені буде приємно мати й від вас листа.

Я дїстаю так багато листів. Зо всіх сторін, уявіть, зо всіх сторін. У мене ціла збірка листів.

— І хочете до неї долучити й мій? — Це вивалося в мене зовсім наперекір мого бажання. Яж мїг її образити.

— А ви й образитися вмієте. Це дуже гарно. Ну так будьте... Мені вже треба йти... Треба йти... Ну? Чого ви на мене так визирієте? Ви! Ви!

(Дальше буде).

НА БІЖУЧІ ТЕМИ

ПО КОРОЛІВСЬКОМУ, ЧИ ПО РЕВОЛЮЦІЙНОМУ?

Новий англійський король виголосив революційну промову. Оглянувши в Глезові новозбудований корабель-великан, „Королеву Марію”, він пішов оглядати біду дільничу міста, а по оглядинах сказав: „Як можна погодити будову цього величнього корабля з огидними вулицями, що ми їх щойно бачили?”

Це коротка, але дуже революційна промова, бо якраз це протиставлення між люксом і нуждою розбуджує революційні почування в робітників.

Та чи революційно таке говорити з королівського боку? Чи не було би більше революційно з його боку, про таку суперечність мовчати?

НОВИНКА.

Телеграфують з Вашингтону, що президентів Рузвелто-ві дали цвіти.

Газети що телеграму помістили. Де новинка?

Новинка в тому, що ці цвіти дано президентові в середу, а зрівано їх у неділю в Гаваї. Цвіти вложено до літака, що виїхав до Сан Франсіско. Другий літак перевіз їх із Сан Франсіско до Вашингтону. Ціла дорога виносить понад 5 тисяч миль.

Здалось би, що це навіть не новинка, а тут це лекція про модерне життя.

Чи не підсуває вона нам питання: що може в таких часах зробити народ, що думає середньовічними думками?

СКІЛЬКИ ВАМ РОКІВ?

Перед ньюйорським судом для чоловіківвинників поставлено оної Карміна Падуана, котрий своїм автомобілем убив кількох людей. Проти нього видано вже 8 вартантів. У 1935-тім році він був „героєм” 5 автомобільних випадків, у котрих люди стратили життя. На звінання поліції й суду він не стався. Поліція шукала його довго, поки могла піймати.

Лікарі кажуть, що цей Падуано має „умовний вік 10 літ”. Метрика каже, що він уродився 27 літ тому.

Це значить, що він поводить як 10-літня дитина. Як дитина не розуміє, яку силу має автомобіль, що це значить звінання до суду, так і цей 27-літній чоловік не розуміє.

ЩЕ ОДИН ВІК.

Це подає нам добре ріжницю між поняттям фізичного віку та умовного віку.

Учені розрізняють ще вік чуттєвий. Як при фізичній віці береться під увагу фізичний розвій, як при умовній віці умовний розвій, так при чуттєвому віку береться під увагу розвій почувань, бо дитина ріжниться від дозрілої людини тим, що вона має сильно розвинені одні почування, слабо розвинені інші та не може своїх почувань удержувати в відповідній рівновазі.

Тому й говорять учені про три дозрілості: фізичну, умовну й чуттєву. Є люди, що дозрілі тілесно, а не дозрілі умом або чуттям, а є люди дозрілі тілесно й умово, а не дозрілі чуттям.

Минулої п'ятниці багато американців робили преріжні дивачні діла. Одні скакали з літаків, інші ходили попід драбини, перехрещували при їжі виделки й ножі, і таке інше.

Усе це робили тому, бо в п'ятницю було 13-го дня біжучого місяця; а як п'ятниця 13-тий день місяця, то це подвійно нещасний день; а ходити попід драбину це теж віщує нещастя; а зложити виделки з ножем навхрест це теж не годиться, і так далі. Так принаймні каже народня філософія американського народу, а ті, що тут це все робили,

пробували доказати американцям, що їх віщування це глупі забобони.

РОЗУМ, ЧИ ЧУТТЯ?

Очевидно, що намір цих американаців похвальний. Однак, чи переконає це тих, що в такі забобони вірять?

Чому, наприклад, вірити в те, що чоловік пішов попід драбину, вилетів літаком на 13 соток стіп над землею, кинувся з скороподом на землю й осів безпечно, коли в той самий фєральний день, у п'ятницю, 13-го березня, в Ньюарку, Нью Джерзі, вдавнися довбачкою до зубів 16-літній Френк Мек і три поліцаї не могли її добути?

Як хто хоче пса вдарити, то вже патика знайде.

ЩЕ ОДИН УРЯД СЕЛЯН І РОБІТНИКІВ.

Потались американські газетярі парагвайського полковника Рафаеля Франка, що недавно оголосив себе диктатором, а парагвайську державу фашистською, як він саме розуміє політичний характер свого уряду.

„Ціллю мого уряду”, сказав Франко, „завести демократію робітників і селян”.

Большевики говорили про диктатуру селян і робітників, а скінчилося на тому, що не селяни і робітники диктували, але диктували селянам і робітникам. На чому скінчилося це народовластя селян і робітників?

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ГІСТЬ З ЛИТВИ.

Дня 17. березня приїжджає до Америки кораблем „Беренгарія” п. Вінцентий Уждвініс, керуючий справами організації „Союз Визволення Вильна” і редактор „Мусу Вільніус”, журналу, що його видає згадана організація. В Америці поведе Шановний Гість нову акцію в справі визволення Вильна зпід польської окупації.

ВІДЗНАЧЕННЯ АМЕРИКАНСЬКИХ ЛИТОВЦІВ.

З нагоди Свята Незалежності Литви (дня 16. лютого) президент Литви, п. Антанас Сметона, удекорував деяких литовців ордером за заслуги для вітчизни. Між тими удекорованими є і три американські литовці. Є ними: Генеральний консуль, адвокат Петро Давжкардіс, що одержав ордер лицарів короля Гедиміна четвертого ступня. Пралат М. Крушас з Шікаго одержав ордер другого ступня. Антанас Ванаягітіс, мистець-композитор, теж ордер четвертого ступня. Цей останній є автором славної „О світє! Без Вильна не буде в нас спокою”, що стала так якби литовським гимном.

K. B.

З РУХУ ПО ВІДДІЛАХ.

ДІТРОЙТ, МІШ.

Будуймо Союзний Дім — для Молоді.

Говоримо про молодь. Журимося нею. Питаємо себе, що з неї буде. Але мало докладаємо реальної праці до такого діла, яке допомогло б ту молодь згуртувати в українським осередку. А таким осередком має стати в Дітройті Дім Відділів У. Н. Союзу.

Хто був на концерті, влаштованім дня 8. березня молоддю тов. ім. І. Мазепи, від. 183 У. Н. Союзу, той переконався на власні очі, що там було присутних багато хлопців і дівчат, та що та молодь таки добре працює в користь будови Союзного Дому. Коби тільки тепер старші поперли кої справу як треба, то все будув в порядку. Ті, що купили площу під будову, зробили дуже добре і хосенне діло, бо це є гарне місце і дуже відповідне на Союзний Дім. А тепер черга на широкій загал. Нам треба такого модерного дому в Дітройті. Народня справа цього вимагає. Будучність наших дітей звинає нас подбати про такий дім. Тому сповнім громадню свій обовязок і кожний з нас хай зложить на ту добру ціль по \$25. Хто не має, хай складає дрібними ратами. Але всі складаймо, бо це для нашого спільного добра. Підіпрім кої справу на балю, що буде влаштований в галі на Клиперт дня 3. травня. І памятаймо, що дня 30. травня на Декорейшен День буде Посвячення Площі, а потім бенкет з танцями. Всі організації будуть прошені на це свято. І ми певні, що вони на нім будуть.

Дальші жертви зложили: Клюб „Тризуб” \$25, Н. Шустакевич \$10, І. Боднар \$5, П. Семко \$5, Т. Сисак \$5, д-р А. Т. Кібзей \$5, І. Боднар \$1. З представлення 23. лютого чистий дохід \$55. Всім тим жертводавцям складаємо щире спасибі.

Екзекутива Ц. К.: Василь Чмир, предс.; Василь Бартиш, кас.; Володимир Візничак, секретар.

ЛІСТУВАННЯ РЕДАКЦІ.

Т. К., Нью Йорк, Н. Й.—Треба було справити назви місцевостей і імена осіб, які були подані помилково. Крім того, як ми це вже оголошували, в місяцях від листопада до квітня треба ждати на проголошення жертв і по два місяці. Це не наша вина. Коли за один місяць назбирається понад \$4,000 дрібними жертвами, то це вимагає багато місяця в газеті, щоб оголосити ті всі звіти з ріжних місцевостей.

Приспособилась.

— Щож, Василюх, ви задоволені тепер з Василя?
— Чому би ні!
— Значиться, він перестав пити!
— Ні, але я навчилася.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

ЕЛИЗАБЕТ, Н. ДЖ.

Свято Злуки.

В моїм родиннім селі гром. Кізима все бажав своїм ворогам одного: щоб їм робити не хотілось. На щастя, такого побажання ніхто не може пожелати елізабетській громаді, бо бо вона все любить працювати на народній ниві. Так тим разом відсвяткувала 1-го березня ц. р. наше національне свято Злуки Земель України.

Відкрив його І. Клок відповідним словом. Далі хор „Боян” під управою п. дяковиче-ля М. Ядловського відспівав „Далека ти, а близька нам”. Тут наступило вступне слово о. Й. Чаплинського, котрий у своїй промові підніс значнімй святу Злуку Земель України, а окрема спинювався широко над молоддю, котру, о. Чаплинський казав, треба вчити, щоб ходила на наші національні свята, і щоб училася шанувати все українське.

Хор „Боян” знаменито відспівав вязанку пісень, опісля наступила святочна промова п. О. Ревюка, в якій бесідник представив історію боротьби за об'єднання наших земель.

Потім була деклямація панни Варварки Безкоровайної, написана арт. Д. Захарчуком: „Під теперішню хвилю”. Пана Безкоровайна деклямувала дуже добре, за що її публіка нагородила бурливими оплесками. Далі хор „Боян” виступав, а за ним малий Галушак, член української школи, віддеклямував дуже гарно „Шевченкові роковини”.

Також тут наменито віддеклямувала по англійськи пана Оля Настюк з Ньюарку: „Осініє листя падає”, що зображає життя братів у большевицькій неволі.

Про життя першого президента Вашингтона виголосив промову адв. Вагнер з Джерзі Сітї. Найбільше вражіння дав Вагнер зробив на публіку Сітї. Найбільше вражіння дав Вагнер зробив на публіку Сітї.

Перед відкриттям портретів Шевченка, Грушевського і Вашингтона виголосив бадьору промову п. Р. Слободян, вказуючи на заслуги людей, у яких честь відкрилося портрети.

Накінєць хор відспівав запевіт нашого Кобзаря Шевченка і свято закінчилося національним гимном „Ще не вмерла Україна”.

Учасник з Ньюарку, Н. Дж.

КЛІВЛЕНД, О.

Протестаційне віче.

Заходом Злучених Українських Організацій і обидвох парохій міста Клівленду відбулось в неділю, дня 16. лютого б. р., протестаційне віче, звернене проти льяцького режиму на західних українських землях, а заразом і проти несправедливого засуду варшавським судом 12 молодих українських студентів і студенток.

Тутешні українці зійшлися масово на означений час до салі У. Н. Дому, щоб запротестувати як одна родина. Віче відкрив старшина відділу ОДВУ п. І. Попович, а проводив вічем голова вічевого комітету, інж. І. Петрівський. Секретарювали В. Третяк і панна А. Трусь.

Предсідник п. Петрівський пояснив приваєним ціль віча. Першим бесідником був місцевий парох укр. гр.-кат. парохії, о. В. Меренків, який представив історичну боротьбу українського народу з поляками. А потім говорив бесідник про несправедливі польські суди. Рорповів, як судять українських революціонерів. Згадав за „пацифікацію” з 1930 р., яку влаштував міністер Перарський на західно-українських землях, як теж прочитав імена тих, котрі

вістали замучені льяцькими уланами підчас цієї пацифікації.

Дальшим бесідником був місцевий парох укр. прав. парохії, о. М. Запаринюк, що зясував всі ті льяцькі звірства і тортури, які наш нарід переносить під польською окупацією. Говорив теж і за тих 12 местників-героїв, котрих польський суд засудив за те, що боронили волі і свободи українського народу. Сьогодні, говорив далі бесідник, приходиться протестувати не лише проти льяцьких звірств, але теж і проти тих угодівців, котрі роблять угоду з Польщею. Вкінці згадав і за терпіння українського народу під Советами, де виморено голодом мільони Українців. Далі закликав приваєних до жертвенності на визвольну боротьбу в ріднім краю і до занехання політичних і релігійних спорів. Взивав до одного фронту в обороні нашої України.

Англійською мовою говорив місцевий адвокат п. І. Білінський. Бесідник представив перебіг цілого процесу. Подав, кого і за що засуджено. Говорив про знущання над в'язнями у слідчій тюрмі, про заборону говорити на суді по українськи та загірав присутніх до дальшої посвяти і допомоги боротьбі проти наших ворогів.

Далі говорив по англійськи п. Й. Жируха і зивав молодь поперти українську молодь в краю в її героїській боротьбі. Протестаційні резолюції відчитав предсідник віча, і їх

УВАГА! УКРАЇНЦІ СТЕЙТУ КОНЕКТИКОТ! УВАГА!

Подається всім до відома, що на зборах УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКОЇ СТЕЙТОВОЇ ПОЛІТИЧНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ СТЕЙТУ КОНЕКТИКОТ, які відбулися 1-го березня ц. р. в Саяпурт, Конн., при участі 53 делегатів, а в Гартфорд, Конн., дня 8-го березня ц. р. при участі 82 делегатів, ухвалено на обох зборах одностайно улаштувати

В ДЕНЬ 4-ГО ЛІПНЯ (JULY) 1936 РОКУ

ВЕЛИЧАВЕ СТЕЙТОВЕ СВЯТО

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕНЬ

з ПОЛЕВОЮ СЛУЖБОЮ БОЖОЮ в Німецькій Парку при стейтській дорозі на Вест Гейвен (WEST HAVEN, CONN.)

На тім святі відбудеться посвячення українського націоналістичного прапора.

Тому просимо всі парохії, братства, товариства і різні клуби здержитись в той день від всяких підприємств, а прибути масово на наше свято.

Програму свята і дороговказ подімо в „Свободі” і в „На-родній Волі”.

ЗА ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ СТЕЙТОВО ОРГАНІЗАЦІЇ:
В. Каліна, писар.

одностайно прийнято. Вони будуть вислані до Ліги Націй і до Вашингтону. Потім приступлено до збірки на визвольну боротьбу. Зібрано \$122. По обчисленні розходів вічевий комітет перешле їх на призначену ціль через Обеднання.

При кінці о. Запаринюк, дякуючи приваєним за таку щирю жертвенність, просив шанувати тих, що їх засудили в Варшаві, повстанням з місць. При тім відспівано „Ще не вмерла”. На тім предсідник закрав віче.

Всі присутні були задоволені, бо протест відповідав їх почуванням. Тому і нагороджували бесідників рясними оплесками.

Михайло Шмигельський.

НАСТЯ ВОЛОШИН

УКРАЇНСЬКА СТИГМАТИЧКА.

Хочемо дещо написати проголосну вже в цілім краю і за кордоном справу української сільської дівчини Насті Волошин, першої української стигматички.

Ми вимисно здержувалися з описування цього дивного явища стигматизації, бо ждали, що про це скажуть духовні круги і лікарі. Щойно, коли широко про це розказав знавєць таких справ, професор теології о. д-р Г. Костельник, рішили ми поділитися тим з нашими читачами. Всі подані відомости про нашу стигматичку є змістом розмови представника нашого британського часопису „Українських Вістей” з о. д-ром Г. Костельником, як також змістом відчиту, який о. д-р Костельник мав у доміцві „Союзу Українок” у Львові при вул. Сикстуській 44, дня 1. лютого б. р., год. 7.30.

Що таке стигматизація?

Наперед кілька слів про саме явище стигматизації.

Слово „стигматизація” походить від грецького слова „стігма”. Воно значить знак, знамя, сліди трепіння. „Стигматичка” можна б по нашому сказати „назнаменована”. Стигматизація як явище, це рани Христові на людським тілі іншої людини. Стигматизація проявлялася досі лише у вірних латинської церкви. Щойно, зі стигматизацією Насті Воло-

шин цей прояв перший раз стрічаємо в греко-катол. церкві. Правда, розказували два українці, емігранти з Великої України, що у Винниці в шпиталі помер підчас війни протестантський чоловік, православий, який теж мав виразні прояви стигматизації, але це не є певне і не просліджене як слід.

Відколи перший раз знаємо про стигматизацію? Від понад 700 літ, бо від першої половини XIII століття. Першим стигматиком був св. Франц з Ассізі (Італія). Він дістав їх у 1224 р. і жив два роки зі стигмами. Одержав усі стигми нараз одної ночі. Від того часу аж до наших днів було 330 стигматизованих осіб. Найбільше відомі стигматизовані це побіч Франца з Ассізі, св. Катерина з Сієни (XIV ст.), Тереса Еспанська (XVI ст.). Повну стигматизацію мали до тепер коло 80 осіб. Крім згаданих, відомі ще: Катерина Еммеріх, Христина фон Штоммель, Джемма Гальгані, Луїза „Лято, Марія Мерль і тепер живуча Тереса Найман. Цікаве, що на загальну скількість стигматизованих було лише 40 мужчин.

Як ставиться католицька церква до стигматизації?

Католицька церква признає стигматизацію як надприродне явище, але заки признає, що це дійсно стигматизація, обережно і довго досліджує

його. Найкращий доказ, як ставиться до цього церква, це те, що з між стигматизованих церква признала святими 60 осіб, а щодо 44 ведеться канонізаційний процес. Отже стигматизація в розумінні церкви це особливий дар Божий.

Світська наука не висказала в тій справі свого останнього слова. Вона признає, що не вміє пояснити того явища. Але вона не зрікається тимчасом пояснити це в майбутності як явище природне. Бо наука не признає чудес. Є намагання пояснити „науково” стигматизацію як природні тілесні і психічні (духовні) явища. Але це нічого не вяснює.

На думку о. д-ра Костельника, стигматизація, це можливість перебирати на себе чужі терпіння й недуги, починаючи від терпіння Христа, щоб їм влекшися. Це получене з великими тілесними терпіннями, бо стигматизовані самі мусять пережити всі ці стани недуги.

Дещо з життя Насті.

Щоби зрозуміти явище стигматизації у Насті Волошин, необхідно знати дещо важніше з її життя.

Настя родилася 27. вересня 1911 р. в селі Красне (парохія Майдан Сінківський), пов. Ярослав. Батьки її дуже бідні хлібороби. Настя була їх одинацтою з ряду дитиною. Тому в хаті її недолюблювали, як не потрібну. В 1922 році помер батько; в хаті почалися злидини. З 11 дітей живими осталися лише 7 сестер. Три з них повиходили заміж і виїхали до Америки, де й досі живуть.

Одинацятьлітня Настя пішла в наїми. Пасла худобу. Ніколи не мала доброї служби. Працювала тяжко, але завжди мала погідну і веселу вдачу. Дуже любила і любить птахи, особливо жайворонки. Вона правдива поетка, має дуже вразливу душу на красу. Це відчувало її від товаришок і Настя самітно чулася серед людей. Не знайшла ширшої товаришки, щоб відчула і зрозуміла її поетичні пориви. Це заставило Настю шукати думки приблизно для своїх думок і вона чимраз більше спрямовує їх до Бога. Настя стає чимраз побожнішою і всю любов посвячає Богові. Це помагає їй боротися з твердим життям.

Про те, коли в неї вперше появилися стигми і серед яких обставин, та як вона їх прийняла й її окруження, напишемо другим разом. — („Батьківщина”).

Бимбух позичає, де лише може зарвати. Кожний на дорозі вітає перед ним.

Стрічає знайомого:
— Можете мені позичити два долари?
— Щоби ви пропили їх?
— Ні. Я став уже іншим чоловіком!
— Так? Гм, то прикро мені! Вам може я був би позичив два долари, одначе „іншого чоловіка” я не знаю, тому не можу йому позичити!

ВЕЛИКОДНІ КАРТКИ

- Желятинові святочні (6 за 25 ц.) 5 ц.
- В українськїм стилі (6 за 25 ц.) 5 ц.
- 3 гарними квітами (4 за 10 ц.) 3 ц.
- Книжкові з віршем 5 ц.
- Книжкові з віршем 10 ц.
- Картки для дітей з зайчиками і т. д. 3 ц.
- Листи 10 ц.

Замовлення разом з належитістю просимо вислати на адресу:

“СВОБОДА”

81-83 GRAND STREET (BOX 346)

JERSEY CITY, N. J.

ДІТОЧІ ТЕАТРАЛЬНІ КНИЖКИ НА СВЯТО МАТЕРИ

- СВЯТО МАТЕРИ, картина на 2 дії, 7 осіб 20 ц.
- В МАМИН ДЕНЬ, картина на 3 дії, 11 осіб 20 ц.
- СИРОТА, картина на 2 дії, 10 осіб 20 ц.
- Число „Світ Дитини”, в котрім міститься представлення „СИРІТКА” на Свято Матери, реферати, деклямації і т. д. Число 10 20 ц.
- Число „Світ Дитини”, в котрім міститься 2 представлення на Свято Матери, „ДЕНЬ МАМИ” і „ВІТАЙМО НАШУ НЕНЬКУ”, реферати, деклямації і т. д. Число 9 20 ц.

Замовлення висилати на адресу:

“СВОБОДА”

81-83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЮ.

НЮ ЙОРК, Н. Я.

На Рідну Школу.

Центральний Комітет передав Об'єднанню на Рідну Школу збірку з нагоди коляди: 1. Зложені в Українським Народним Домі в часі свята коляди 12. січня 1936 \$350.71.

На це склали такі жертводавці: по \$100: Тов. „Дністер“ і о. Петро Понятинський. Із збірки при виході з церкви передала панна Ірина Тарнавська від Союзу Гетьманців Державників \$27.11, від о. Ф. Тарнавського \$10; тов. „Запорозька Січ“ склало \$11; Товариство Золота Ліпа \$11; Бр. св. Михайла \$16; від 204 У. Н. Союзу \$10; Антін Пасичник, Василь Лазута і Т. Костів по \$5; І. Фенік, Д. Малик, Т. Шимкович, М. Боднар і Сотовська Стефанія по \$2; С. Деркач дав \$1.25; по \$1 дали: М. Остапович, В. Тарас, Іванів, І. Головачук, В. Стечик, М. Гулин, Савка, Михалюк, Цимбринський, Анастасія Хархан, Г. Яцишин, І. Галичін, М. Радик, Катерина Чолий, Анна Перестюк, Марія Огородник, Ю. Драгун, І. Нижник, Н. Кобилянський, Анастасія Королішин, Лілія Задужна, Н. Поліщук, П. Гнатків, Д. Левицький, Д. Качинер, П. Демський, М. Баран, Софія Репатська, Віра Волчик, О. Волок, П. Стахів, Е. Скальська, Анна Гаврилів, Євдоха Гарновська, Ольга Люзяк, Д. Сукач, С. Папроцький, В. Костишин, Надія Бридислав, Маруся Гладій, В. Сидор, С. Шиш; решту зложили незначні добродії долярами і дрібними жертвами.

2. Дівоче Товариство Апостольства Молитви при церкві св. Юрія передало половину доходу із концерту в церковній галі в сумі \$23.3. Окремо склали іще: Василь Пуйда \$5 і Український Демократичний Клуб \$15.55. На збірку в Демократичним Клубі склали: по \$1: В. Брилинський, М. Пізнак, В. Цільник, Я. Корнат, І. Святецький, К. Стасюк, В. Ярема, І. Жовнір, М. Бучка, А. Барцевський, Я. Удич, Ф. Макогін, С. Першин, Н. Бравні; 50 ц. дав І. Баран, а дрібними грошми прийшло \$1.05.

3. З доручення Центрального Комітету збирав окремо Родіон Сліпий. На його руки склали \$43 такі добродії: Штогрин із Ньюарку \$10; С. Ковбасюк \$5; по \$2: Гладун, С. Калинович; Кальовський \$1.50, а по \$1: Ясіньский, І. Бабинець, Мігоцький, Х. Калінчук, Луців, Заяць, Гулігрозський, Редчук, Ковердович, Кібук, М. Ляхович, Вісюра, Кулинич, Витвицький, Гелета, Федорак; по 50 ц.: Нападій, Польний, Тиран, Дещуб, Барбер, Березинський,

А. Баршевський. Окремо допис Кравчук \$2. 4. Збірка при виході з церкви св. Юрія в часі Роддану \$16.42. Їх передала панна Ірина Тарнавська як попередню. 5. Збірка в часі ювілейного свята в честь о. Антона Лотровина в Брукліні дня 15-го грудня 1935. Передав Іван Гудей \$22.28.

6. В. Лазута передав решту із збірок бувшого Комітету Рідної Школи в Нью Йорку \$17.05. В тій сумі такі гроші: Братство св. Михайла, від І. Провидіння \$5; збірка на писанку в 1935 р. на Савт Брукліні \$11.05; решта із збірки С. Гисси в Нью Йорку \$1. Комітет звинув свою роботу і її перебрал Центральный Комітет. 7. З церковної громади на Савт Брукліні \$16.25. На це прийшло: Збірка до лупки при виході з церкви в часі Роддану \$3.25, а окрема коляда до пахата \$13. На коляду дали по \$1: Я. Либя, Н. Осіак, д-р С. Демидчук, Катерина Рибак, пані Олексюк, пані Лавровецька, Олена Тшаска; по 50 ц.: М. Бабухівська, Купчак, А. Дуда, Анна Музика, пані Лонсяк, Чопойдало, П. Рибка, Г. Фидиліак, М. Деркач; по 25 ц.: М. Рибак, Т. Вальорний, Лиховіт, Сенік, Чорнюк, П. Кіндрат; С. Нірич 35 ц. Видатки дівчат на коляду 60 ц., передано Центральному Комітету \$13.

8. Микола й Євдокія Підгайні з Нью Йорку з нагоди 25-літнього ювілею дістали на гостині складку \$6.25. Склали по \$1: Д. Стешин, М. Бобовський, Н. Козуляк; по 50 ц.: Н. Підгайний, Паранька Кошич, Н. Дебельський, Дж. Саліно, В. Підгайний; по 25 ц.: Г. Гоманівський, М. Панас, М. Підгайний.

Разом передав Центральный Комітет Об'єднанню з нагоди коляди \$528.74.

Крім збірок були ще предмети для імпрези і на ярмарок на Рідну Школу, але ця справа ще не викінчена і тому оголошиться пізніше.

Іван Галичін, фін. секр. Микола Шуст, касієр.

НЮ ЙОРК, Н. Я.

Фінансовий звіт Організації Оборони Лемківщини (Галичина) в Америці.

Від дня 4-го серпня 1935 р. (день заснування організації) до дня 2. лютого 1936 р., себто на протязі шістьох місяців зібрано на допомогу Лемківщині такі суми:

1. На перших нарадах при заснуванні організації делегати зложили \$16.75. Комітет Допомоги Лемківщини в Нью Йорку з віча і балю \$150. Комітет Допомоги Лемківщини в Пасейку, Н. Дж., з віча \$46.40. Комітет Допомоги Лемківщини в Елізабет, Н. Дж., \$90. За-

порядка Сін в Елізабет, Н. Дж., \$10. Комітет Допомоги Лемківщини в Філадельфії, Па., з віча \$40. Комітет Допомоги Лемківщини в Елізабет, Н. Дж., з віча \$50. Товариство Любова, 45 від У. Н. Союзу в Філадельфії, Па., \$10. З віча в Міксіпорт, Па. (переслав Впр. Отець Теодорович) \$15.85. Відділ 64 У. Н. Союзу в Петерсон, Н. Дж., \$26. Різдвяний Дар гр. Дмитра Капітули в Мекаду, Па., \$3. З віча в Мікіа Ракс, Па. (переслав гр. Василь Шабатура) \$16.16. З віча в Монсен, Па. (переслав о. Г. Пиліюк) \$17.30. З віча в Алікавіта, Па. (переслав гр. Лазенга) \$25.12. З віча в Пітсбург (Норт Сайд), Па., (переслав гр. Опалка) \$16.47. З віча в Ембрідж, Па. (переслав гр. Скрабут) \$5. Комітет Допомоги Лемківщини в Нью Йорку (коляда групи першої з Степаном Пельцом) \$53.50. Комітет Допомоги Лемківщини в Нью Йорку (коляда групи другої з Олексю Романом) \$30.40. — Разом приходило було \$621.95. — На поширення організаційної акції видано \$110.20. — До краю на руки Лемківської Комісії при Провідстві у Львові (вислано через Об'єднання) \$500. Осталось в касі \$11.75.

Ось скромний початок праці Організації Оборони Лемківщини. Не велика вона, та всежтаки вказує на це, що лемківсько-українська еміграція в Америці при добрій волі зможе принести велику поміч своїм найближчим братам в старім краю, ратуючи їх від національної загибелі, чим сповнить частину свого національного, українського обов'язку. Багато громад до цього часу не проявили ще жадної праці в тім напрямі, та треба сподіватись, що в найближчій часі направиться це занедбання. Коли всі возьмемося щиро до праці, досягнемо успіх гідний цієї великої справи ратування наших братів.

Теодор Колпа, фін. секр. Організації Оборони Лемківщини.

КЕМПБЕЛ, О.

На Рідну Школу.

Комітет Рідної Школи, котрий оснований при від. 218 У. Н. Союзу, заявив цього року коляду, та закладаючи \$20. З тої суми признано \$13. на Рідну Школу в старім краю та вислано ту квоту через Об'єднання, а решта закладаючи грошей лишилася на місцеву школу. За коляду ходили: Стефан Сорока, Андрій Дрозда й Михайло Ткачшин. Коляду зложили отсі громадяни: Г. Падучак \$2; В. Білан, Ю. Недоступ, Н. Дрогомирецький, І. Гуриак, М. Ткачшин, І. Ванчак, С. Гусак, Г. Мушинський, М. Суляк, і С.

Андрійко по \$1; І. Гринечко і Лешиганич, С. Сорока, І. Белевик, Н. Корєцький, І. Криль, Р. Душек, І. Чирніга А. Дрозда, К. Вітишин, Н. Нововський, С. Мельник, П. Стахура, А. Дачилічак, А. Скубук, А. Тарновський, П. Круг, Е. Омелян, С. Стахура, П. Сокол стар. по 50 ц.; П. Сорока стар. по 25 ц.

СТ. ДЖЕФ, МО.

На інвалідів.

Приятелі та знайомі справили 23 лютого гостину для гром. Юрка й Марії Мізин з приводу їх 25-літнього шлюбного подружжя життя. При тій нагоді гром. Ф. Солоничний згадав про рідний край, а зокрема про потребу помічти тим інвалідам, які колись стояли в рядах української армії, стратили там своє здоров'я, а тепер бідують. Збіркою завзялися Ф. Солоничний і П. Занько, а жертвували наступні: Ю. Мізин \$2; П. Рак, П. Занько, Ф. Солоничний, В. Юркевич, Д. Дячичин, Д. Колеба й В. Сенько по 50 ц.; С. Юркевич, Ф. Стень і Г. Плекан по 25 ц. Разом зібрано \$6.25 та вислано через Об'єднання на інвалідів.

Федор Солоничний.

БОФАЛО, Н. Я.

З шедрівки на Рідну Школу.

При церкві св. О. Николая в Бофало завівся звичай, що церковне сестрицтво ходить шедрувати. Минулими роками ця шедрівка йшла на потовби церкви. Та цього року призначено її на народні цілі, а імено на Рідну Школу в краю і на Вищу Школу в Стемфорді. Шедрівки прийшло \$85.80. З цієї суми признано на Рідну Школу в краю \$60 і вислано її через Об'єднання, а на Вищу Школу в Стемфорді вислано \$25.80.

Шедрували: Анастасія Стефанюк, Анна Сукмановська, Марія Хомин, Марія Вітрова, Марія Заремба, Ева Бумбар, Ксеня Макух, Олена Горгота Пар. Ребізант, Агафія Самуляк, Марія Роль, Пар. Грицай, Ева Бумбар, Розалія Курчак.

Жертви зложили: Катерина Кос \$3 по \$2: Катерина Сидорська, Домініка Цюпик; по \$1: Х. Руда, С. Кушка, М. Хомин, Ева Дісок, І. Мельник, П. Рудик, А. Менчак, Н. Козловський, П. Шевчук, Д. Бакалик, Марія Савчук, Т. Новосядлий (3-тий), П. Школярчик, Ксеня Новосядла, П. Лютий, В. Новосядла, С. Заремба, В. Горгота, Г. Дячичин, В. Олексюк, Д. Дубас, Г. Тучапський, О. Макух, Марія Шаровська, І. Кіналь, В. Семків, Анастасія Павловська, Тирч, Г. Бумбар, Н. Бабала, Соро-

КА Павлина Прищівська, І. Була, С. Рудий, Анастасія Стефанюк, П. Грицай, Бень, І. Блідий, Р. Вайда, Катерина Вальницька, П. Володка, Марія Грех, Д. Герошко, І. Гуцул; М. Абран 75 ц., по 50 ц.: Марія Вітрова, П. Сукмановський, М. Браніцький, І. Мелеш, Юлія Ціпирик, Н. Снайчук, П. Рудик, В. Петрова, С. Лукач (ст.), Анна Лукач, І. Симак, Марія Виростко, Марія Лукач, Юлія Макара, Катерина Мовчан, Ксеня Ковальчук, Анна Башиц, А. Смерека, А. Глуха, Софія Кухаришин, Р. Смолівська, В. Рудик, Анна Сліпко, Л. Коваль, Марія Мельник, Г. Сукмановський, Куземська, М. Мушківський, І. Мартинюк, Анна Климко, Ю. Баран, С. Карпінський, Г. Гут, В. Боровець, П. Пержоак, Марта Кіналь, С. Каліна, С. Войтович, В. Самуляк, В. Ребізант, П. Нагорний, Марія Паньків, Анна Цюпик, Марія Тимкович, В. Кордуба, Д. Кривчук, Марія Роль, Розалія Купчак, І. Бумбар, Ю. Сегловий, І. Головатий, Ю. Грицик, Ю. Круцько, І. Станкевич, Марія Кавалір, Анна Гах, І. Гах, С. Кульчицький, Катерина Блакіта, Марія Калімон, С. Бумбар, Анна Когут, Марія Симак, П. Судин, Марія Варик; Марія Гурська 30 ц.; по 25 ц.: В. Панків, Н. Мазурчак, І. Лапуга, Т. Кушка, Ю. Скубала.

До цього додамо, що недавно вислано до старого краю з Листопадового Свята \$24.30 на Рідну Школу, а \$30 на інвалідів.

ФАРМИ

БАРГЕНІ НА ПРОДАЖ ГАЗОЛІНОВА СТАШІЯ при головній дорозі, 40 акрів землі. Гарний лім на 7 кімнат. Модерні курники на 2,000 курей. Ціна \$3,800.

18-АКРОВА ФАРМА, 22 милі від міста Джерсі Сіті, лім на 7 кімнат, барня і курники. Дуже добра і урожайна земля. Ціна \$2,800.

Оба ці місяці треба кочити бачити, щоб гідно оцінити.

За інформаціями пишуть до: ZUBICKY, 222 5th Ave., Jersey City, N. J.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАП ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА“

ка, Павлина Прищівська, І. Була, С. Рудий, Анастасія Стефанюк, П. Грицай, Бень, І. Блідий, Р. Вайда, Катерина Вальницька, П. Володка, Марія Грех, Д. Герошко, І. Гуцул; М. Абран 75 ц., по 50 ц.: Марія Вітрова, П. Сукмановський, М. Браніцький, І. Мелеш, Юлія Ціпирик, Н. Снайчук, П. Рудик, В. Петрова, С. Лукач (ст.), Анна Лукач, І. Симак, Марія Виростко, Марія Лукач, Юлія Макара, Катерина Мовчан, Ксеня Ковальчук, Анна Башиц, А. Смерека, А. Глуха, Софія Кухаришин, Р. Смолівська, В. Рудик, Анна Сліпко, Л. Коваль, Марія Мельник, Г. Сукмановський, Куземська, М. Мушківський, І. Мартинюк, Анна Климко, Ю. Баран, С. Карпінський, Г. Гут, В. Боровець, П. Пержоак, Марта Кіналь, С. Каліна, С. Войтович, В. Самуляк, В. Ребізант, П. Нагорний, Марія Паньків, Анна Цюпик, Марія Тимкович, В. Кордуба, Д. Кривчук, Марія Роль, Розалія Купчак, І. Бумбар, Ю. Сегловий, І. Головатий, Ю. Грицик, Ю. Круцько, І. Станкевич, Марія Кавалір, Анна Гах, І. Гах, С. Кульчицький, Катерина Блакіта, Марія Калімон, С. Бумбар, Анна Когут, Марія Симак, П. Судин, Марія Варик; Марія Гурська 30 ц.; по 25 ц.: В. Панків, Н. Мазурчак, І. Лапуга, Т. Кушка, Ю. Скубала.

ВІДОЗВА

до односельчан Пантні, повіт Голіци, Лемківщина.

Дорогі земляки, односельчани в Обсри, Н. Я., і всі країни в Америці!

Надійшла просьба з рідного села Пантна, в якій комітет читальні Просвіти просить всіх краянів в Америці прийти їм з поміччю.

Домівка вже побудована, але не в силі її викінчити з браку фінансів. Виділ читальні Просвіта тому порішав звернутися до краянів в Америці в тій добрій вірі, що не відмовитесь підтримати виділ читальні в його намірі і причинитесь добрими до довершення доброго діла. Виділ здає собі справу з того, що і дам не переживається, що й ви в теперішніх часах переживаєте прикрі хвили. Та всетаки, коли порівняти відносини, які мусимо пережити на рідній землі, з вашими, нам здається, що вам таки легше живеться. Тому надіємось, що допоможете рідній українській установі, яка всіма засобами й силами змагає до того, щоби виховати молоде покоління в патріотичнім українським дусі.

Хоч спину поре нам чужий наряд, хоч наша слава і воля в допоміжній Україні. Не забувай!

Відозву підписали Асафат Гривна, Стефан Нишот і Семен Мовчан.

На цю відозву в Обсри, Н. Я., засновано тимчасовий комітет, до якого увійшли: Василь Лепак, Михайло Торбай, Андрій Бископ, Стефан Лепак, Іван Павлик і Михайло Ціпін.

Комітет віднісся з просьбою за жертвами. Жертвували: Українське Запорозьке Товариство, від 69 Українського Робітничого Союзу, \$50; бр. св. о. Николая, від. 38 Українського Народного Союзу, \$10 і салю на підприємство на ту ціль; тов. Січ, від. 283 У. Н. Союзу, \$7; бр. св. Володимир, від. 118 Провидіння, \$5. З підприємства було доходу \$29.08.

Дальші жертви зложили: по \$5: М. Ціпін, К. Ціпін, Яківля Бископ, Анна і В. Прибитель; І. Базарник \$3; по \$2: А. Бископ, о. С. Побуцький, І. Пардик, І. Лепак, С. Лепак (мол.), М. Яхвак; по \$1: В. Лепак, Ю. Вольняк, Ант. Бископ, С. Лепак (ст.), М. Тарбай, С. Я. Смоляк, Юстина Гутер, С. Глива, І. Голиборода, А. П. Сливка, Марія Слободяк, В. Базарник, Я. Підлипчак, І. Тиханич, П. Смарж, А. Висоцький, М. Клімкевич, О. Баран, П. Шевчик, І. Комарницький; І. Дранчак, І. Намісяк, А. Вільчинський, С. Чарнявський, І. Бігуняк, Р. Мозола, Т. Іванечко, М. Мовчан, М. Вольняк, О. Дудич, І. Кашак; по 50 ц.: А. Германович, Марія Сема-

Г. Олександрів, І. Марджинський, Г. Маганяк, І. Коківський; О. Фалат 25 ц. — Разом зібрано \$170.33. Вислано до краю \$100, оплата \$2. На руках зостає \$68.33. Всім жертводавцям комітет складає щирю подяку.

Андрій Бископ, 44 Arlington Ave., Auburn, N. Y.

Догадалися.

До Сталіна прийшла делегація українських селян. Болшевицький політик знав, що селяни прийшли зі скаргами на недостатки, і щоб оминуть довгі виводи селян, запитав їх сам.

— Вам певно не достає хліба, голодуєте?

— Хліба то у нас мало, але ще якось пробиваємося — відказали селяни.

— То певно не маєте господарських знарядів?

— Що мало цих знарядів, то правда, але значимо один одному та ще якось обходимося.

— А щож вас привело до мене?

— Біда, товаришу комісар, штанів у нас нема.

— Як то нема, таж ви всі в штанах?

— Та в штанах, але у всіх нас тільки по одній парі, а як жіночки перуть штани, то мусимо ходити без штанів.

Щоб потішити селян і вказати, що це ще не таке велике горе, комісар каже:

— А знаєте ви, що в Африці живе народ тотентоти. Вони не то, що не мають навіть одної пари штанів, але навіть не знають, що таке штани.

Сватки подумали, подумали, почухалися в голову, а один з них відозвався:

— Певно у них большевики запанували скорше, як у нас.

На вулицях Львова.

Який освічений тепер нарі. Дивіться: простий волонос, а читає „Медицинські висті“. Медициною займається.

Що ви! Навпаки, це лікар, а тепер воду носить.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

Dr. M. SMITH переїхав на 46 E. 7th STREET, NEW YORK між 2-ю і 3-ю Євеною, близько церкви св. Юра

Phone: Drydock 4-2486. Урядові години від 12 до 2-го і від 6 до 8 вечір.

Д-Р ЮРІЙ АНДРЕЙКО

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР, ХІРУРГ І АКУШЕР

321 E. 18th STREET, between 1st and 2nd Avenues, NEW YORK, N. Y.

Тел. GRAMERCY 5-2410. Урядові години: рано від 10 до 12, вечір від 6 до 8, а в неділю рано від 10 до 12.

БОЛІ НІГ

Рани на ногах, опухлі ноги, набряклі жила, болі в ногах, флебіт (запалена жила), напухли або болячі коліна чи кісточки і ревматичні ноги успішно лікуюмо новими європейськими методами без операції.

Офісові години: щоденно від 2 до 6, в понеділки і четверги від 2 до 8.

ГОВОРИМО ПО УКРАЇНСЬКІЙ. DR. VENLA

ЕВРОПЕЙСЬКИЙ СПЕЦІЯЛІСТ 28 W. 89 St., New York City.

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАНІМАЄСЯ ПОХОРОНАМИ В БРОУК, БРООКЛІН, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ

129 E. 7th STREET, NEW YORK, N. Y.

Tel. Orchard 4-2565

BRANCH OFFICE & CHAPEL: 797 PROSPECT AVENUE (cor. E. 186 St.), BROOKLYN, N. Y.

Tel. Ludlow 4-2565.

ТАРЗАН І ОГНЕННІ БОГИ.

Лейді Бет і Джері були немало здивовані, як понад гамір вояків почули голос, що доходив до них десь згори: „Відважно! Тарзан вернувся!“

Але вони не дали по собі ніякого знаку й викрикуюча товпа, з увагою, зверненою на бранців, не почула.

Тепер Маседон, начальний командант, приказав замовчати й обернувся суворим поглядом до бранців. Не ждучи від них ніякого пояснення, він заявив: „Ви шпигуни варварів, що прийшли приготувати наїзд на наш край!“

Лейді Бет пробувала протестувати, але Маседон говорив далі: „Ти взяла собі здих людей з північного Канаану за союзників. Але вам не вдасться нас побороти, бо в святих книгах написано, що тепер прийде богоохорник Іскандер, щоби повести нас на війну проти орди наїзників“.

Потім Маседон закричав на відділ лучників: „Приготовте чоловіка на екзекуцію! Жінку я віддаю Екбалеві!“ Хоч Тарзан не розумів ні одного слова Маседона, він знав, що бранці в небезпеці. Але що міг зробити він один проти цієї юрби?

